

تاریخچه طلا

طلا از کلمه سانسکریت Jval و کلمه آنگلوساکسون Gold آمده است. نماد شیمیایی طلا از کلمه لاتین، aurum گرفته شده است. طلا که یک فلز جذاب و بسیار با ارزش است، حداقل 5500 سال است که کشف شده است. طلا گاهی اوقات در طبیعت یافت می شود اما معمولاً همراه با نقره، کوارتز (SiO_2)، کلسیت (CaCO_3)، سرب، تلوریم، روی یا مس یافت می شود. استخراج طلا در حال حاضر بیش از ارزش طلا هزینه دارد. طلا در بین تمام فلزات کشف شده، چکش خوارترین و انعطاف پذیرترین است. یک اونس طلا را می توان به ورقه ای به ابعاد تقریباً 5 متر تبدیل کرد. ورقه های نازک طلا که به ورق-طلا معروف هستند، عمدتاً در جواهرات و صنایع استفاده می شود. یک ورق طلا می تواند به ضخامت 0.000127 میلی متر تبدیل شود.

طلا، چکش خوار و براق است و آن را به یک ماده فلزکاری خوب تبدیل می کند. از نظر شیمیایی، طلا یک فلز رسانا است. فلزات رسانا منحصر به فرد هستند، زیرا می توانند نه تنها با استفاده از بیرونی ترین لایه الکترون هایشان (ذراتی با بار منفی که به دور هسته یک اتم می چرخند)، بلکه با بیرونی ترین دو لایه، با عناصر دیگر پیوند برقرار کنند.

طلا بخش کوچکی از عناصر موجود شناخته شده در جهان است. دلیل نادر بودن آن به خاطر مقدار باور نکردنی انرژی مورد نیاز برای تشکیل آن است. به گفته مجله PNAS، طلا در ستارگان شکل می گیرد، اما فقط در آنهایی که در ابرنواخترهای غول پیکر منفجر می شوند. از اروپا گرفته تا خاورمیانه تا مقبره های فراعنه مصر، طلا در سراسر جهان باستان ظاهری شود. به گفته منابع تحقیقاتی استرالیا، پنج هزار سال پیش، رود نیل بیش از هر عامل دیگری در ظهور تمدن در مصر باستان تاثیر داشت. آب آن باعث شد تا انبوهی از محصولات در کنار آن کشت شود و شهروندان و ارتشش را سیر نگه دارد. اما یک فلز زرد براق نیز وجود داشت که از رودخانه پایین می آمد، طلا. مصریان مشتاقانه این گنجینه بصری جذاب را یافتند و دریافتند که از آنجایی که به طور طبیعی خالص و چکش خوار است، برای تبدیل شدن به تزئینات مسحورکننده فقط نیاز کمی به اصلاح دارد. طلا به عنوان یک تزئین در مصر باستان متوقف نشد: یک زن عصر حجر که در نزدیکی لندن دفن شده بود، یک گردنبند طلا به گردن خود داشت. در میان سلطنت ها در قرن سوم قبل از میلاد دندان طلایی کشف شده بود. پادشاه چین که در سال 128 قبل از میلاد درگذشت. با ارابه های طلاکاری شده و هزاران شی گرانبهای دیگر دفن شد. طلا به سرعت به نماد و واحدی از ثروت تبدیل شد و این جذابیت را در طول زمان و در سراسر جهان حفظ کرده است.

گیرشمن (Roman Ghirshman) در کتاب "ایران از آغاز تا اسلام" ذکر می کند که طلا در دوران مادها و در اطراف شهر همدان امروزی استخراج شده است. در کوههایی که توسط قوم ماد برای سکونت انتخاب شده اند نیز مقدار زیادی از مس،

آهن، طلا، نقره، سرب و زرنیخ یافت شده‌اند که نشان از قدمت تاریخیچه طلا در ایران می‌دهد. این گفته توسط ویل دورانت و در کتاب مشرق زمین گهواره تمدن نقل شده است. کتابی که به شکلی جذاب به مرور تاریخیچه تمدن پرداخته و میلیون‌ها نسخه از آن در جهان به فروش رفته است.

استرابون به عنوان یکی از جغرافی‌دانان یونانی نیز نقل می‌کند که در ایران باستان، تمدن‌هایی شکل گرفته‌اند که بر محوریت سنگ‌های معدنی و فلزات کمیاب بوده‌اند. اتفاق که باعث شده است ایران به شکل امروزی مملوء از انواع گنجینه‌ها باشد. در سال 455 تا 531 هجری در شهر تیسفون، پایتخت ساسانیان نیز محصولات متنوعی همچون طلا، نقره، مروارید، شیشه، آهن، مس، جیوه، مرجان و عنبر یافت شده‌اند. باستان‌شناسان معتقدند که طلا از هزاره سوم قبل از میلاد مسیح در ایران رواج داشته است.

در طول تاریخ، معادن بسیاری از طلا و نقره در ایران کشف شده‌اند. شاه عباس صفوی نیز به دلیل اینکه مخارج استخراج معادن از درآمد آن بیشتر بوده از این کار ممانعت کرده بودند.